

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Модернізація вищої освіти в Україні спрямовується на досягнення рівня кращих світових стандартів, що відображають орієнтацію українського суспільства на новий тип гуманістично-іноваційної освіти, яка передбачає розробку перспективних моделей підготовки кваліфікованих фахівців конкурентноздатних в європейському та світовому просторах, виховання професійно мобільного молодого покоління, здатного здійснювати особистісний духовно-світоглядний вибір.

Демократизація освіти передбачає постійне вирішення проблем оновлення навчально-виховного процесу в напрямку виховання самостійності студентів, розвитку їхньої ініціативи і творчості, а це, у свою чергу, потребує підвищення якості існуючих методів навчання та пошуку нових, більш продуктивних шляхів.

В усіх сферах освіти здійснюються пошуки способів інтенсифікації й швидкої модернізації системи підготовки, підвищення якості навчання з використанням нових методів й інформаційних технологій.

В галузі знань впровадження інформаційно-комунікаційних технологій є невід'ємною частиною педагогічного процесу, засобом підвищення його ефективності. З розвитком таких засобів виникає необхідність постійного вивчення й реалізації їх дидактичних можливостей, а також визначення методичних підходів до організації педагогічної взаємодії в умовах високотехнологічного навчального середовища [1].

У Законі України “Про загальну середню освіту” конституційно закріплено право вчителя на вибір методів, засобів і організаційних форм навчання [2]. Одним з важливих завдань педагогічної науки і практики є пошук ефективної системи освіти, яка відповідала б потребам соціально-економічного і культурного розвитку суспільства, допомагала учневі самовизначатися і

самореалізовуватися. Нині педагоги наполегливо шукають шляхи стимулювання розумової діяльності учнів; нетрадиційні форми навчання мають неабияку популярність серед освітянського загалу [3].

Двадцяте століття є свідком перевороту в усіх сферах нашого життя, зокрема, наших уявлень про комунікації. Телебачення, супутники, волоконна оптика, мікročіпи, комп'ютери привели нас у нову еру – справжній Вік інформації. Нова техніка змінила те, як ми працюємо, навчаємо наших дітей, пізнаємо світ і відпочиваємо.

Револуція в області комунікації і інформатизації досягла масштабів, яких не могли уявити собі попередні покоління.

І лише в даний час можна сказати, що Україна досягла міжнародного рівня в інформатизації: з'явилась і стала доступною широкому колу людей нова комп'ютерна техніка, є можливість доступу до міжнародної мережі Internet, є кваліфіковані спеціалісти по роботі та обслуговуванню комп'ютерної техніки, збільшилась кількість користувачів. Комп'ютери насправді почали використовуватись в усіх сферах нашого життя.

Тому значно зросла потреба в кваліфікованих кадрах, які можуть використовувати у своїй роботі ПК.

Природно, що для підготовки таких фахівців, та й взагалі в освіті доцільно використовувати комп'ютери. На жаль, у сучасних економічних умовах (відсутність фінансування, економічна нестабільність) не кожний навчальний заклад може придбати сучасну комп'ютерну техніку. І хоча кількість навчальних закладів, оснащених персональними електронно-обчислювальними машинами, постійно зростає, багато з них використовують комп'ютери в основному на уроках інформатики, не розкриваючи ті практично необмежені можливості, які відкриваються перед викладачами та учнями при раціональному використанні нових інформаційних технологій у навчальному процесі. Особливо це стосується професійної освіти.

Передавання знань є складовою людської діяльності та застосування новітніх технологій у сфері освіти. Воно зумовлене двома чинниками. З одного

боку, це необхідність підготувати учня до його майбутнього робочого місця, з іншого, – необхідність більш ефективної передачі знань, тобто максимального поліпшення і полегшення роботи вчителя [4, с. 56].

Тому перед професійною освітою України зараз гостро стоїть питання підготовки кваліфікованих фахівців, які б змогли знайти своє місце в сучасному технологічному суспільстві. А це не можливо без впровадження в освіту нових інформаційних технологій.

Слід зазначити, що досить поширена думка – треба обладнати комп'ютерами навчальну аудиторію, і навчальний процес відразу, перейде на якісно новий рівень – є не тільки хибною, а й навіть шкідливою. Можна навести багато прикладів, коли навчальні заклади придбали нові комп'ютери, і через деякий час приходило розчарування в ІТ з боку учнів і вчителів, техніка вкривалася пилом і перетворювалася на непотрібний елемент інтер'єру. Причиною цього є те, що успішне використання ІТ у навчально-виховному процесі є можливим лише за умов:

- 1) розробки відповідних дидактико-методичних і педагогічних концепцій;
- 2) наявності необхідного програмного забезпечення;
- 3) об'єднання окремих персональних комп'ютерів у локальну мережу Intranet і їхнє підключення до глобальної мережі Internet.

Звичайно, виконання названих вище умов вимагає значних грошових інвестицій. При цьому найбільша доля коштів припадає не на придбання комп'ютерної техніки, а на розбудову і сервісне обслуговування комп'ютерних мереж, створення потрібних програм, як навчальних, так і технічної підтримки, оплати телекомунікаційних витрат. Наприклад, у США та Англії, ця проблема вирішується за рахунок спеціальних пільгових тарифів для всіх навчальних закладів [5-8].

Одним із найважливіших чинників успіху щодо застосування інформаційно-телекомунікаційних технологій у навчально-виховному процесі є достатньо висока кваліфікація вчителя. Не секрет, що саме за комп'ютером

багато учнів випереджають своїх учителів. Крім того, з використанням Internet учитель перестає бути одноосібним володарем знань. Його роль, скоріше змінюється у бік “координатора знань”, який повинен допомагати орієнтуватися в знаннях, але знає в даний момент не завжди обов’язково більше, ніж його учні. В усякому випадку, машина навряд чи зможе колись замінити людину. Вона залишається лише інструментом, який є рівно настільки досконалим, наскільки, з одного боку, той, хто його створив, а з іншого – той, хто ним користується [9, с. 165].

Умови існування людства на порозі ХХІ-го сторіччя потребують переходу до нової стратегії розвитку суспільства на основі знань і перспективних високоефективних технологій. Тому проблема формування відповідної до цієї мети системи освіти є однією з найважливіших проблем розвитку цивілізації, що знаходиться в стані глобальної кризи [10, с. 5].

Інформатизація істотно вплинула на освітній процес. Нові технології навчання на основі інформаційно-комунікаційних дозволяють інтенсифікувати освітній процес, збільшити швидкість сприйняття, розуміння та глибину засвоєння величезних масивів знань.

ДЖЕРЕЛА ТА ЛІТЕРАТУРА:

1. Голицына И. Н. Мобильное обучение как новая технология в образовании [Электронный ресурс] / И. Н. Голицына, Н. Л. Половникова. – 2009. – Режим доступа : <http://library.istu.edu/bulletin/art.tech.2009.05.pdf>
2. Закон України “Про професійно-технічну освіту”// Урядовий кур’єр: №11 // Орієнтир. Інформаційний додаток. – 1998. – №47-49. – С. 1-9.
3. Гузюк Валентина. У пошуках нестандартних уроків // Професійно-технічна освіта. – 2000. – №2. – С. 22-24.
4. Агеев В.П. О новых подходах к компьютеризации обучения (в технических вузах) // Высш. образование в России. – 1992. – № 4. – С. 50-61.
5. Educational Technology & Society 3(2) 2000 ISSN 1436-4522. – http://ifets.ieee.org/periodical/vol_2_2000/discuss_summarv_Q200.html.

6. Educational software components of tomorrow website. – <http://www.escot.org>.

7. Oliver C. (European Commission. Information Society Technologies Programme) Information Technology in Education and Citizenship. – <http://web.udg.es/tiec/ponencies/pon4i.pdf>.

8. Riel, M. (1994). “Educational change in a technology-rich environment”. Journal of Research on Computing in Education, Vol., 26

9. Гуревич І.Р., Хйоппер Вольфганг. До питання про інформаційні технології в навчально-виховному процесі // Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми // Зб. наук. пр. / Редкол.: І.А.Зязюн (голова) та ін. – Київ-Вінниця: ДОВ Вінниця, 2000.– С. 164-166.

10. Байнхауэр Х., Шмаке Э. Мир в 2000-м году. Свод международных прогнозов. – М.: Прогресс, 1973. – 80 с.